

H O T Ă R Ă R E
pentru controlul constituționalității articolului 28 lit.b) din Legea
cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000
(Sesizarea nr.10a/2015)

nr. 24 din 06.10.2015

Monitorul Oficial nr.25-30/4 din 05.02.2016

* * *

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, statuând în componența:
DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Tudor PANȚÎRU, *judcători*,
cu participarea dnei Aliona BALABAN, *grefier*
Având în vedere sesizarea depusă la 31 martie 2015,
înregistrată la aceeași dată,
Examinând sesizarea menționată în ședință plenară publică,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând în ședință plenară închisă,
Pronunță următoarea hotărâre:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 31 martie 2015, în temeiul art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, art.25 lit.g) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și art.38 alin.(1) lit.g) din [Codul jurisdicției constituționale](#), de către deputații în Parlamentul Republicii Moldova, domnii Ion Casian și Valeriu Munteanu, privind controlul constituționalității art.28 lit.b) din [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#).

2. Autorii sesizării au pretins că atribuțiile Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor în domeniul dobândirii cetățeniei prin recunoaștere încalcă atribuția Președintelui Republicii Moldova de „a soluționa problemele cetățeniei”, prevăzută de art.88 lit.c) din [Constituție](#).

3. Prin decizia Curții Constituționale din 2 iunie 2015 sesizarea a fost declarată admisibilă, fără a prejudeca fondul cauzei.

4. În procesul examinării sesizării, Curtea Constituțională a solicitat opiniile Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova și Guvernului.

5. În ședința plenară publică a Curții sesizarea a fost susținută de dl Ion Casian, deputat în Parlament. Președintele Republicii Moldova a fost reprezentat de către dl Alexandru Ohotnicov, șef al Direcției generale de drept în cadrul Aparatului Președintelui Republicii Moldova. Guvernul a fost reprezentat de către dnii Vitalie Tarlev, viceministru al tehnologiei informației și comunicațiilor, și Sergiu Bocancea, șef al Direcției juridice a Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. Reprezentantul Parlamentului nu s-a prezentat la ședința Curții.

ÎN FAPT

6. Parlamentul, prin [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#), a împuternicit Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor cu atribuții ce țin de procedura de examinare a cererilor în cazul recunoașterii cetățeniei Republicii Moldova.

7. Astfel, potrivit art.28 lit.b) din [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#) (în continuare – Legea cetățeniei), Ministerul Tehnologiei Informației și

Comunicațiilor (în continuare – MTIC) este învestit cu atribuții ce țin de instituția cetățeniei, și anume are dreptul să examineze cereri privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, conform prevederilor art.12 alin.(2), și să ia decizia de recunoaștere a cetățeniei sau de refuz. În cazul persoanelor care dețin cetățenia altui stat, decizia se ia în conformitate cu avizul argumentat al Serviciului de Informații și Securitate.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

8. Prevederile relevante ale [Constituției](#) (M.O., 1994, nr.1) sunt următoarele:

Articolul 17

Cetățenia Republicii Moldova

„(1) Cetățenia Republicii Moldova se dobândește, se păstrează ori se pierde în condițiile prevăzute de legea organică.

[...]”

Articolul 88

Alte atribuții

„Președintele Republicii Moldova îndeplinește și următoarele atribuții:

[...]

c) soluționează problemele cetățeniei Republicii Moldova și acordă azil politic;

[...]”

9. Prevederile relevante ale [Legii cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#) (republicată: M.O., ed. specială din 9 decembrie 2005) sunt următoarele:

Articolul 10

Temeiurile dobândirii cetățeniei

„(1) Cetățenia Republicii Moldova se dobândește prin:

a) naștere;

b) recunoaștere;

c) înfiere;

d) redobândire;

e) naturalizare.

(2) Cetățenia Republicii Moldova poate fi dobândită și în temeiul acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte.”

Articolul 12

Dobândirea cetățeniei prin recunoaștere

„(1) Sînt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare, precum și persoanele care au dobândit cetățenia conform prezentei legi.

(2) Sînt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care și-au exprimat dorința de a deveni cetățeni ai Republicii Moldova, și anume:

a) persoanele născute pe teritoriul Republicii Moldova sau persoanele unul dintre ai căror părinți sau bunei s-a născut pe teritoriul numit;

b) persoanele care pînă la 28 iunie 1940 au locuit în Basarabia, în Nordul Bucovinei, în ținutul Herța și în R.A.S.S.M., urmașii lor;

c) persoanele deportate sau refugiate de pe teritoriul Republicii Moldova începînd cu 28 iunie 1940, precum și urmașii lor;

d) persoanele care la data de 23 iunie 1990 locuiau legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova și care continuă să locuiască în prezent.”

Articolul 28

Atribuțiile Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și ale organelor lui

„Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor și organele lui:

a) primesc de la persoanele cu domiciliul legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile prezentei legi, cereri privind dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin naturalizare și privind redobândirea cetățeniei Republicii Moldova, verifică documentele prezentate, adună date despre solicitant, întocmesc o notă informativă și, împreună cu avizele Ministerului Afacerilor Interne, ale Serviciului de Informații și Securitate și cu cererea solicitantului, le expediază Președintelui Republicii Moldova spre soluționare;

b) examinează cereri privind dobândirea cetățeniei prin **recunoaștere**, conform prevederilor art.12 alin.(2), și iau decizia de recunoaștere a cetățeniei sau de refuz. În cazul persoanelor care dețin cetățenia altui stat, decizia se ia în conformitate cu avizul argumentat al Serviciului de Informații și Securitate;

c) determină apartenența sau neapartenența persoanelor la Republica Moldova;

d) înaintează Președintelui Republicii Moldova propuneri întemeiate privind retragerea cetățeniei Republicii Moldova;

e) eliberează documente ce adeveresc dobândirea sau pierderea cetățeniei Republicii Moldova;

f) țin evidența persoanelor care au dobândit sau au pierdut cetățenia Republicii Moldova;

g) execută decretele și deciziile Președintelui Republicii Moldova privind cetățenia și eliberează actele de rigoare;

h) exercită și alte atribuții prevăzute de legislație.”

10. Prevederile relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului (ratificată de Republica Moldova prin [Hotărârea Parlamentului nr.217-XII din 28 iulie 1990](#), Veștile, 1990, nr.8, art.223) sunt următoarele:

Articolul 15

„1. Orice persoană are dreptul la o cetățenie.

2. Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenia sa sau de dreptul de a-și schimba cetățenia.”

11. Prevederile relevante ale [Convenției europene cu privire la cetățenie încheiată la Strasbourg la 6 noiembrie 1997](#) (ratificată de Republica Moldova prin [Hotărârea Parlamentului nr.621-XIV din 14 octombrie 1999](#), M.O., 1999, nr.120-122, art.583), sunt următoarele:

Articolul 3

Competența statului

„1) Fiecare stat este în drept să determine prin legislația sa care îi sunt cetățenii.

[...]”

Articolul 6

Dobândirea cetățeniei

„[...]

3) Fiecare Stat Parte prevede în legislația sa internă posibilitatea dobândirii cetățeniei de către persoanele care locuiesc cu titlu legal pe teritoriul său. La determinarea condițiilor de dobândire a cetățeniei statul parte nu poate prevedea ca condiție de trai permanent un termen ce depășește zece ani, până la momentul depunerii cererii.

[...]”

Articolul 10

Examinarea cererilor

„Fiecare Stat Parte asigură examinarea în termene rezonabile a cererilor cu privire la dobândirea, păstrarea, pierderea, redobândirea sau legalizarea cetățeniei sale.”

Articolul 11

Deciziile

„Fiecare Stat Parte asigură ca deciziile cu privire la dobândirea, păstrarea, pierderea, redobândirea sau legalizarea cetățeniei sale să conțină motivații în formă scrisă.”

ÎN DREPT

12. Din conținutul sesizării, Curtea observă că aceasta vizează în esență atribuțiile MTIC în procedura de dobândire a cetățeniei prin recunoaștere.

13. Prin urmare, sesizarea se referă la instituția cetățeniei, în special, temeiurile și procedura de dobândire a cetățeniei, precum și organele competente în problemele de acordare a cetățeniei Republicii Moldova.

A. ADMISIBILITATEA

14. În conformitate cu decizia sa din 2 iunie 2015, Curtea a reținut că, în temeiul articolului 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#), articolului 4 alin.(1) lit.a) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și articolului 4 alin.(1) lit.a) din [Codul jurisdicției constituționale](#), sesizarea privind controlul constituționalității articolului 28 lit.b) din [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#) ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea remarcă faptul că articolele 25 lit.g) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și 38 alin.(1) lit.g) din [Codul jurisdicției constituționale](#) abilitază deputatul în Parlament cu dreptul de a sesiza Curtea Constituțională.

16. Curtea menționează că prerogativa cu care a fost investită prin articolul 135 alin.(1) lit.a) din [Constituție](#) presupune stabilirea corelației dintre normele legislative și textul [Constituției](#), ținând cont de principiul supremației acesteia.

17. Curtea constată că obiectul controlului constituționalității îl constituie art.28 lit.b) din [Legea cetățeniei Republicii Moldova](#), care reglementează atribuțiile MTIC în procedura de dobândire a cetățeniei prin recunoaștere.

18. Curtea reține că prevederile contestate nu au mai făcut obiect al controlului constituționalității de către Curtea Constituțională.

19. Curtea apreciază că sesizarea nu poate fi respinsă ca inadmisibilă și nu există nici un alt temei de sistare a procesului, în conformitate cu prevederile articolului 60 din [Codul jurisdicției constituționale](#).

20. Prin urmare, pentru a elucida corespunderea dispozițiilor contestate cu normele constituționale, Curtea va opera, în special, cu prevederile art.17 și 88 lit.c) din [Constituție](#), precum și cu jurisprudența sa anterioară.

B. FONDUL CAUZEI

PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLELOR 17 ȘI 88 LIT.C) DIN [CONSTITUȚIE](#)

21. Prevederile contestate urmează a fi examinate prin prisma articolului 17 din [Constituție](#), potrivit căruia:

„(1) Cetățenia Republicii Moldova se dobândește, se păstrează ori se pierde în condițiile prevăzute de legea organică.

[...].”

22. De asemenea, autorii sesizării pretind, în special, că normele supuse controlului constituționalității vin în contradicție cu articolul 88 lit.c) din [Constituție](#), care stabilește:

„Președintele Republicii Moldova îndeplinește și următoarele atribuții:

[...]

c) soluționează problemele cetățeniei Republicii Moldova și acordă azil politic;

[...].”

1. Argumentele autorilor sesizării

23. În opinia autorilor sesizării, examinarea cererilor privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere de către MTIC încalcă prevederile art.88 lit.c) din [Constituție](#).

24. Autorii sesizării consideră că luarea oricărei decizii, ce duce la obținerea cetățeniei sau la refuz, ține de domeniul „soluționării” cererii de dobândire a cetățeniei, atribuit de [Constituție](#) în exclusivitate Președintelui Republicii Moldova. Astfel, norma contestată limitează atribuțiile șefului statului în acest domeniu.

2. Argumentele autorităților

25. Potrivit opiniei scrise a Președintelui Republicii Moldova, norma contestată nu contravine [Constituției](#), or, de competența sa ține doar soluționarea acordării cetățeniei prin naturalizare și redobândire.

26. MTIC fiind un organ central de specialitate, în ceea ce ține de evidența populației, doar emite un aviz de constatare a faptului că persoana poate fi recunoscută cetățean al Republicii Moldova în baza actelor justificative.

27. De asemenea, în opinia prezentată se menționează că la dobândirea cetățeniei moldovenești prin naștere, prin recunoaștere și prin înfiere nu se cere depunerea jurământului de credință față de Republica Moldova, în schimb la acordarea cetățeniei în condițiile naturalizării și la redobândirea acesteia, care ține de competența Președintelui, depunerea jurământului este o condiție obligatorie.

28. În punctul de vedere prezentat de Guvern se menționează că dobândirea cetățeniei prin recunoaștere reprezintă un act volitiv al statului, prin care se constată apartenența la cetățenia Republicii Moldova. Totodată, confirmarea recunoașterii cetățeniei este de natură administrativă și se efectuează conform unei proceduri simplificate și în termene restrânse, respectiv nu este necesară emiterea decretului de către Președintele Republicii Moldova.

3. Aprecierea Curții

3.1. Principii generale

3.1.1. Dreptul exclusiv al statului în domeniul cetățeniei

29. Curtea menționează că cetățeanul este componenta de bază a dimensiunii demografice a statului, acesta dobândind statutul său deosebit, în raport cu celelalte elemente ale populației, prin prisma instituției juridice a cetățeniei. Astfel, cetățenia desemnează legătura juridică între persoană și stat.

30. În [Hotărârea nr.14 din 19 martie 2002](#) Curtea a statuat:

”[...] cetățenia Republicii Moldova exprimă apartenența unei persoane la statul moldav. Ea nu este însă numai o simplă relație de „apartenență”. Cetățenia conferă persoanei o identitate și este situația juridică ce rezultă din raporturile juridice stabile intervenite între persoana fizică și stat, situație caracterizată prin plenitudinea drepturilor și obligațiilor reciproce prevăzute de [Constituție](#) și de celelalte legi. **Cetățenia este în exclusivitate o chestiune de stat.** Acest lucru se desprinde cu deosebită claritate din dispozițiile constituționale și legale, conform cărora stabilirea drepturilor și îndatoririlor cetățenilor, a modurilor de dobândire și de pierdere a cetățeniei constituie un atribut exclusiv al statului. [...]”

31. Curtea reține că cetățenia își găsește reglementare juridică în [Constituție](#) și actele legislative subsecvente, în actele internaționale, precum Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția europeană cu privire la cetățenie.

32. În acest sens, Curtea menționează că, potrivit articolului 17 din [Constituție](#), „*Cetățenia Republicii Moldova se dobândește, se păstrează ori se pierde în condițiile prevăzute de legea organică*”.

33. Totodată, articolul 88 din [Legea Supremă](#) abilitază Președintele Republicii Moldova cu una din principalele atribuții în exercitarea puterii de stat, și anume soluționarea problemei cetățeniei Republicii Moldova.

34. Curtea reține, calitatea de cetățean permite persoanei de a fi titularul deplin al drepturilor și libertăților fundamentale garantate prin toate mecanismele de guvernare statală.

35. Beneficiarii ai drepturilor și libertăților democratice, cetățenii sunt în același timp și titularii unor îndatoriri fundamentale. Calitatea de cetățean impune devotament și fidelitate față de interesele poporului, precum și îndeplinirea tuturor obligațiilor înscrise în [Constituție](#) și alte legi.

36. Totodată, Curtea menționează că, odată dobândită, calitatea de cetățean nu poate fi retrasă de stat, decât în cazuri excepționale.

37. Curtea reține că imuabilitatea calității de cetățean este deja recunoscută ca o constantă pentru orice stat de drept. Această constantă a fost expres proclamată de Declarația Universală a Drepturilor Omului, care în art.15, a proclamat că „*nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenia sa, nici de dreptul de a-și schimba cetățenia*”.

3.1.2. Modurile de dobândire a cetățeniei

38. Relevând că cetățenia este o chestiune exclusivă a statului, Curtea reține că statul deține dreptul suveran de a reglementa prin legislația sa atât modurile de acordare a cetățeniei, cât și procedurile care necesită a fi urmate în fiecare caz.

39. Acest drept al statului este recunoscut și de art.3 alin.(1) al [Convenției europene cu privire la cetățenie](#), care stabilește că „fiecare stat este în drept să determine prin legislația sa care îi sunt cetățenii”.

40. Curtea menționează că doctrina de drept identifică două moduri generale de dobândire a cetățeniei: *prin naștere și prin naturalizare* (denumit și prin acordare la cerere).

41. Dobândirea cetățeniei prin naștere, care are drept bază de dobândire a cetățeniei faptul nașterii persoanei, cunoaște două principii: dreptul sângelui (*ius sanguinis*), denumit și prin filiație, sau prin origine, și dreptul solului (*ius soli*).

42. Prin aplicarea principiului *ius sanguinis* statul are posibilitatea de a acorda cetățenia sa copilului născut din cel puțin un părinte care este cetățeanul său. Acest principiu nu cere imperativ ca ambii părinți să dețină aceeași cetățenie.

43. Principiul *ius sanguinis* sintetizează drepturile statelor din care emigrează indivizi, astfel, prin consacrarea acestui principiu se dorește transmiterea cetățeniei părinților și copilului, chiar născut pe teritoriul altui stat.

44. Acest mod de dobândire a cetățeniei este recunoscut ca cel mai durabil, bazându-se pe caracterul incontestabil al transferului legăturii de sânge a copiilor cu părinții la legătura lor cu statul, ai cărui cetățeni sunt părinții.

45. Astfel, [Convenția europeană cu privire la cetățenie](#) (art.6) impune statelor părți să recunoască în calitate de cetățeni copiii ce s-au născut din părinți ce le dețin cetățenia.

46. Un alt punct de legătură pentru dobândirea originară a cetățeniei este principiul *ius soli*, în acest caz având importanță locul nașterii individului.

47. La aplicarea dreptului solului, în majoritatea cazurilor, statul deține o marjă de discreție, având dreptul de a nu recunoaște cetățeni persoanele născute pe teritoriul său dacă nu rămân apatrizi (cu excepția copiilor găsiți pe teritoriul său).

48. Curtea reține că criteriul de delimitare a acestor moduri este felul de exprimare a voinței persoanei pentru dobândirea calității de cetățean și rezidă în dreptul discreționar al statului de a acorda sau recunoaște această calitate.

3.2. Aplicarea principiilor în prezenta cauză

3.2.1 Modurile de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova

49. Ținând cont de prevederile art.17 alin.(1) din [Constituție](#), potrivit cărora problemele cetățeniei Republicii Moldova sunt reglementate prin lege organică, Parlamentul a adoptat [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#), care stabilește cadrul juridic al raporturilor legate de cetățenia Republicii Moldova.

50. Art.10 din [Legea cetățeniei](#) prevede cinci temeuri de dobândire a cetățeniei, și anume: a) naștere; b) **recunoaștere**; c) înfiere; d) redobândire; e) naturalizare.

51. Prin prisma constatărilor anterioare ale Curții, primele trei moduri de dobândire a cetățeniei (naștere, recunoaștere și înfiere) au la bază criteriul nașterii sau criterii similare, precum înfierea. Aceste persoane solicită, în temeiul actelor depuse, eliberarea actelor de identitate ce confirmă deținerea cetățeniei Republicii Moldova.

52. Dobândirea cetățeniei prin „redobândire” și „naturalizare” se caracterizează prin faptul că la momentul solicitării acordării cetățeniei persoanele nu au calitatea de cetățean, în majoritatea cazurilor ei sunt sau au fost cetățenii altui stat și doresc să dobândească cetățenia Republicii Moldova, solicitând soluționarea acestei probleme de autoritățile competente.

53. Examinând temeiurile de dobândire a cetățeniei, Curtea reține că legiuitorul a operat cu diferiți termeni. Astfel, la art.11 din [Legea cetățeniei](#), pentru dobândirea cetățeniei prin „naștere” s-a operat cu termenul „este considerat cetățean”, la art.12 din lege, pentru dobândirea cetățeniei prin „recunoaștere” s-a utilizat termenul „sunt recunoscute ca cetățeni”.

54. O altă terminologie juridică a fost utilizată de legislator la dobândirea cetățeniei prin „redobândire” (art.16) și prin „naturalizare” (art.17), respectiv „o poate redobândi” și „se poate acorda la cerere”.

55. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că doar temeiurile „redobândirii” și „naturalizării” implică dreptul discreționar al statului de a acorda sau nu cetățenia, exercitat de către Președintele Republicii Moldova, în virtutea normei constituționale, potrivit căreia acesta „soluționează problemele cetățeniei Republicii Moldova”.

3.2.2. Procedura dobândirii cetățeniei prin recunoaștere

56. Curtea reține că dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere face parte din categoria modurilor prin care persoanei i se identifică calitatea de cetățean în baza actelor de stare civilă.

57. Or, potrivit art.12 alin.(1) din [Legea cetățeniei](#), sunt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare, precum și persoanele care au dobândit cetățenia conform prezentei legi.

58. Astfel, potrivit art.12 alin.(2) din legea menționată, sunt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care și-au exprimat dorința de a deveni cetățeni ai Republicii Moldova, și anume: *a) persoanele născute pe teritoriul Republicii Moldova sau persoanele unul dintre ai căror părinți sau bunei s-a născut pe teritoriul numit; b) persoanele care până la 28 iunie 1940 au locuit în Basarabia, în Nordul Bucovinei, în ținutul Herța și în R.A.S.S.M., urmașii lor; c) persoanele deportate sau refugiate de pe teritoriul Republicii Moldova începând cu 28 iunie 1940, precum și urmașii lor; d) persoanele care la data de 23 iunie 1990 locuiau legal și obișnuit pe teritoriul Republicii Moldova și care continuă să locuiască în prezent.*

59. Dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, spre deosebire de dobândirea cetățeniei prin redobândire, reprezintă restabilirea cetățeniei pe care persoana a deținut-o și pe care, din circumstanțe neimputabile, a pierdut-o, fără o solicitare personală și fără emiterea unui act administrativ în acest sens. Acest mod de dobândire a cetățeniei mai este numit prin reintegrare sau prin repatriere.

60. Astfel, esența instituției recunoașterii cetățeniei constă în faptul că statul poate să restabilească cetățenia persoanelor care au avut vocația să o aibă în virtutea unor circumstanțe politico-juridice sau care au pierdut-o ca urmare a unor evenimente istorice (modificarea hotarelor statului, deportări ș.a.).

61. Curtea reține că prin acest mod de dobândire a cetățeniei doar se restabilește un adevăr istoric, constatat anterior prin emiterea de către autorități a certificatului de naștere al persoanei.

62. Potrivit art.28 litera b) din [Legea cetățeniei](#), MTIC-ului îi revine competența de a „examina cereri privind dobândirea cetățeniei prin recunoaștere”.

63. Curtea reține că MTIC a fost împuternicit prin lege organică cu o atribuție de ordin tehnic, sub aspect procedural *decizia ministerului nu este altceva decât o constatare a faptului* că persoana poate fi recunoscută în calitate de cetățean al Republicii Moldova în baza actelor justificative.

64. În situațiile expuse la art.12 din [Legea cetățeniei](#), MTIC are competența de a controla veridicitatea actelor prezentate privind calitatea anterioară de cetățean al persoanei, emiterea unui aviz în acest sens și eliberarea actelor ce atestă cetățenia persoanei. În acest sens, și termenul „recunoaștere” semnifică acțiunea de a confirma, a valida sau a identifica un fapt cunoscut mai înainte.

65. Astfel, acțiunile întreprinse de MTIC nu echivalează cu soluționarea în fond a cererii de acordare a cetățeniei.

66. Totodată, Curtea reține că actul prin care MTIC respinge solicitarea de acordare a cetățeniei prin recunoaștere poate fi contestat de către solicitant în instanța de judecată.

67. Curtea menționează că interpretarea normei constituționale de la art.88 lit.c) în sensul atribuirii Președintelui Republicii Moldova a competenței de a soluționa toate aspectele cetățeniei, inclusiv în cazul „recunoașterii”, ar determina acordarea cetățeniei prin decret și în cazul „nașterii” sau „înfierii”.

68. Curtea respinge argumentele autorilor sesizării privind similitudinea cu situațiile examinate de Curtea Constituțională prin [Hotărârea nr.11 din 30 octombrie 2012](#). Prevederile din [Legea cu privire la cetățenie](#), examinate prin hotărârea menționată, vizează situația în care cetățenia Republicii Moldova se acordă prin naturalizare.

69. Curtea reiterează că, ținând cont de natura și statutul funcției de Președinte al Republicii, competențele acestuia în domeniul cetățeniei se referă la problemele ce implică exercitarea dreptului suveran și discreționar al statului la atribuirea cetățeniei, precum naturalizarea și redobândirea, cazuri în care cetățenia Republicii Moldova se acordă prin decret al Președintelui.

70. Curtea subliniază că în cazul nașterii, recunoașterii și înfierii doar se confirmă, în baza documentelor justificative și a unor proceduri administrative simplificate, faptul apartenenței persoanei la cetățenia Republicii Moldova, nefiind necesară emiterea unui decret de către Președinte.

71. Astfel, pentru motivele menționate, Curtea reține că, în speța examinată, MTIC doar constată un fapt în baza actelor justificative, neavând discreția de a acorda sau nu cetățenia în cazul întrunirii tuturor condițiilor prevăzute de lege, și, prin urmare, nu încalcă atribuțiile Președintelui Republicii Moldova în domeniul cetățeniei, prevăzute de art.88 lit.c) din [Constituție](#).

Pentru aceste motive și în temeiul articolelor 140 din [Constituție](#), 26 din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#), 6, 61, 62 lit.a) și 68 din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. *Se respinge ca nefondată* sesizarea deputaților în Parlamentul Republicii Moldova Ion Casian și Valeriu Munteanu.

2. *Se recunoaște constituțional* articolul 28 litera b) din [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#).

3. Prezenta hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE Alexandru TĂNASE

Nr.24. Chișinău, 6 octombrie 2015.

ADRESĂ

Prin Hotărârea nr.24 din 6 octombrie 2015 Curtea Constituțională a exercitat controlul constituționalității art.28 lit.b) din [Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024-XIV din 2 iunie 2000](#) (în continuare – Legea cetățeniei).

Prin această Hotărâre, Curtea a recunoscut constituțional art.28 lit.b) din [Legea cetățeniei](#), care reglementează atribuțiile Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor în procedura de examinare a cererilor privind *recunoașterea* cetățeniei.

Curtea a menționat că la examinarea cererilor privind recunoașterea cetățeniei Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor doar **constată un fapt** în baza actelor justificative, **neavând discreția** de a acorda sau nu cetățenia în cazul întrunirii tuturor condițiilor prevăzute de lege, și, prin urmare, nu încalcă atribuțiile Președintelui Republicii Moldova în domeniul cetățeniei, prevăzute de art.88 lit.c) din [Constituție](#).

În același timp, examinând în totalitate [Legea cetățeniei](#), Curtea a constatat că reglementările acesteia conțin mai multe neclarități și inadvertențe.

Astfel, Curtea menționează că articolul 12 alin.(2) din [Legea cetățeniei](#), prin care se stabilește care persoane pot solicita dobândirea cetățeniei prin recunoaștere, nu definește în mod exhaustiv linia descendenților.

De asemenea, Curtea atrage atenția că în art.10 Legea reglementează cinci temeuri de dobândire a cetățeniei (naștere, recunoaștere, înfiere, redobândire, naturalizare), ulterior însă în unele prevederi legale se utilizează prin enumerare, alături de alte temeuri specifice, noțiunea generică „*dobândire a cetățeniei*”, fapt ce creează o contradicție între norme.

În acest sens, Curtea subliniază că, deși Președintele Republicii Moldova soluționează doar cererile privind dobândirea cetățeniei prin *naturalizare* și *redobândirea* cetățeniei, art.33 stabilește că „Cererea privind **dobândirea** sau **redobândirea** cetățeniei Republicii Moldova se adresează Președintelui Republicii Moldova”. Prin utilizarea eronată a termenului generic de „*dobândire*” a cetățeniei, legiuitorul a creat o confuzie, or la **dobândirea** cetățeniei prin „*naștere*”, „*recunoaștere*” și „*înfiere*” nu este necesară depunerea cererii pe numele Președintelui Republicii Moldova.

La fel, și art.27 din Lege, care reglementează atribuțiile Președintelui în domeniul cetățeniei, cuprinde termeni generici. Astfel, acest articol prevede că Președintele emite decrete în cazul „**acordării**, redobândirii, renunțării și retragerii cetățeniei Republicii Moldova”.

Respectiv, la art.27 și art.33 din Lege nu este clar pentru care temeuri de obținere a cetățeniei se utilizează termenii „*acordării*” și „*dobândirea*”.

Astfel, Curtea atrage atenția Parlamentului asupra necesității de a realiza reglementarea unitară a temeiurilor de dobândire a cetățeniei prin raportare la instituția responsabilă.

De asemenea, prin prisma celor menționate mai sus, urmează a fi ajustate și prevederile Regulamentului cu privire la procedura dobândirii și pierderii cetățeniei Republicii Moldova, adoptat prin [Hotărârea Guvernului nr.197 din 12 martie 2001](#).

În conformitate cu prevederile articolului 28/1 din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#), Curtea solicită Parlamentului să examineze prezenta adresă și să-i fie comunicate rezultatele examinării acesteia în termenele prevăzute de lege.

PREȘEDINTE

Alexandru TĂNASE